

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevarestyrelsen

Kemi og Fødevarekvalitet

Sagsnr.: 2012-29-221-01280/Dep. sagsnr. 13751

Den 20. november 2012

FVM 085

GRUNNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til anvendelse af jernoxider og jernhydroxider (E 172), hydroxypropylmethylcellulose (E 464) og polysorbater (E 432-436) i forbindelse med mærkning af visse frugter ved ændring af bilag I, II og III til forordning (EF) nr. 1333/2008 om fødevaretilsætningsstoffer (komitésag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til udvidet anvendelse af jernoxider og jernhydroxider (E 172), hydroxypropylmethylcellulose (E 464) og polysorbater (E 432-436) til brug i forbindelse med mærkning af visse frugter. Forslaget er i overensstemmelse med kriterierne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1333/2008 af 16. december 2008 om fødevaretilsætningsstoffer om, at der skal være en teknologisk begrundelse for anvendelsen, at anvendelsen ikke må vildlede forbrugeren, og at anvendelsen skal være sundhedsmæssigt forsvarlig. En vedtagelse af forslaget vurderes at betyde et uændret beskyttelsesniveau i Danmark og EU. Regeringen kan således støtte forslaget.

Baggrund

Kommissionen har fremsendt forslag til ændring af bilag I, II og III til forordning (EF) nr. 1333/2008 om fødevaretilsætningsstoffer, som følge af en ansøgning om anvendelse af jernoxider og jernhydroxider (E 172), hydroxypropylmethylcellulose (E 464) og polysorbater (E 432-436) til brug i forbindelse med mærkning af visse frugter.

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 9, stk. 2 og artikel 10, stk. 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1333/2008 af 16. december 2008 om fødevaretilsætningsstoffer.

Forslaget skal behandles i en forskriftkomitéprocedure med kontrol i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFCAH). Hvis der er kvalificeret flertal for forslaget, forelægger Kommissionen forslaget for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 3 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for

tidsfristen. Opnås der ikke kvalificeret flertal i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFCAH), forelægger Kommissionen sagen for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 2 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen.

Forslaget forventes sat til afstemning på mødet i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFCAH) den 26. november 2012.

Nærhedsprincippet

Forslaget vurderes at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet, idet der er tale om gennemførelsesbestemmelser til en allerede gældende retsakt.

Formål og indhold

Forslaget vedrører ændringer af fællesskabslisterne over tilsætningsstoffer (bilag I, II og III til forordning (EF) nr. 1333/2008 om fødevarerilsætningsstoffer). Konkret vedrører forslaget:

Ændring af bilag I: (Funktionelle grupper)

Jernoxider og jernhydroxider (E 172) fungerer som kontrastforstærker i forbindelse med lasermærkning af frugt. Da den funktionelle gruppe "kontrastforstærker" ikke fremgår af forordningens bilag I over funktionelle grupper for tilsætningsstoffer, er det nødvendigt at tilføje denne nye funktionelle gruppe i bilag I. Dette sker ved ændring af bilag I.

Ændring af bilag II: (Fødevarerilsætningsstoffer til fødevarer)

Forslaget omfatter godkendelse af jernoxider og jernhydroxider (E 172) som kontrastforstærker i forbindelse med lasermærkning af citrusfrugter, meloner og granatæbler. Kendetegnende for disse frugter er, at de ikke har spiselig skræl. Lasermærkning giver mulighed for, at frugtens overflade påtegnes et logo, tekst etc. Når laserstråler rammer frugtens overflade vil jernoxider og jernhydroxider (E 172) gå i forbindelse med stoffer fra frugtens overflade, som er frigivet ved laserens påvirkning af overfladen. Derved dannes kontrastfarven, som kan ses i form af et logo eller lignende.

For at forsegle jernoxider og jernhydroxider (E 172) til frugtens overflade, ønskes hydroxypropylmethylcellulose (E 464) godkendt som overfladebehandlingsmiddel.

For jernoxider og jernhydroxider (E 172) og hydroxypropylmethylcellulose (E 464) fastsættes grænseværdier ved ændring af forordningens bilag II.

Ændring af bilag III: (Tilsætningsstoffer til tilsætningsstoffer)

Polysorbater (E 432-436) ønskes anvendt som emulgatorer for tilsætningsstoffblandningen, det vil sige for kontrastforstærkeren. Der skal derfor sættes grænseværdier for polysorbater (E 432-436) ved ændring af bilag III.

Kommissionen finder, at anvendelsen af stofferne er i overensstemmelse med kriterierne fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1333/2008 af 16. december 2008 om fødevaretilsætningsstoffer, som er:

- at der er en teknologisk begrundelse,
- at anvendelsen ikke vildleder forbrugerne,
- at de skal være sundhedsmæssigt forsvarlige.

Såfremt forslaget vedtages, vil ændring af bilagene, for så vidt angår jernoxider og jernhydroxider (E 172), hydroxypropylmethylcellulose (E 464) og polysorbater (E 432-436), finde anvendelse 20 dage efter offentliggørelsen.

Når fællesskabslisten for tilsætningsstoffer finder anvendelse, vil de nye anvendelser af de pågældende stoffer fremgå af listen.

Udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt sagen som et led i forskriftsproceduren med kontrol.

Gældende dansk ret

Fødevaretilsætningsstoffer reguleres af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1333/2008 om fødevaretilsætningsstoffer.

I medfør af forordningen er der vedtaget en liste over funktionelle grupper (bilag I) for tilsætningsstoffer. Denne liste finder allerede anvendelse.

I medfør af forordningen er der vedtaget en fællesskabsliste over godkendte tilsætningsstoffer og deres anvendelsesbetingelser (bilag II). Fællesskabslisten finder anvendelse fra 1. juni 2013.

I medfør af forordningen er der vedtaget en fællesskabsliste over tilsætningsstoffer, der er godkendt til anvendelse i fødevaretilsætningsstoffer, fødevareenzymer og fødevarearomaer, og deres anvendelsesbetingelser. Denne liste finder allerede anvendelse.

Forslaget vedrører ændring af bilag I, II og III. En vedtagelse af forslaget kræver ikke implementering og har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser i Danmark, idet området er reguleret af en forordning, og dermed er reglerne umiddelbart anvendelige i Danmark.

Konsekvenser

Forslaget har ingen statsfinansielle eller administrative konsekvenser. Forslaget vurderes heller ikke at have øvrige samfundsøkonomiske eller erhvervsmæssige konsekvenser.

Den Videnskabelige Fødevarekomité (SFC) under Kommissionen har i 1975 vurderet anvendelsen af jernoxider og jernhydroxider (E 172), samt i 1992 vurderet anvendelse af hydroxypropylmethylcellulose (E 464) og i 1983 vurderet anvendelse af polysorbater (E 432-436). Ud fra Den Videnskabelige Fødevarekomité (SFCs) vurderinger konkluderes det, at der ikke er sundhedsmæssige betænkeligheder ved anvendelse af stofferne i forbindelse med lasermærkning af citrusfrugter, melon og granatæble, da anvendelse af stofferne i forbindelse med lasermærkning ikke bidrager væsentligt til indtagelsen af stofferne.

DTU Fødevareinstituttet støtter Den Videnskabelige Fødevarekomité (SFCs) vurdering og bemærker, at alle tre stoffer i forvejen er godkendt til andre fødevarer. Den mængde af stofferne, som vil kunne indtages efter anvendelse på frugter, hvor skallen normalt ikke spises, vil være væsentligt under, hvad man vil kunne få fra andre fødevarer, hvor stofferne lovligt anvendes. DTU Fødevareinstituttet har ingen sundhedsmæssige betænkeligheder ved forslaget.

Lasermærkning af frugt tilsidesætter ikke de generelle mærkningsregler og erstatter derfor ikke de generelle krav til mærkning af fødevarer.

En vedtagelse af forslaget vurderes at betyde et uændret beskyttelsesniveau i Danmark og EU.

Høring

Forslaget har været i høring på høringsportalen. Der er indkommet følgende bemærkninger:

Forbrugerrådet, DI Fødevarer, Landbrug & Fødevarer og Advokatrådet har ingen bemærkninger til forslaget.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning, at det er vigtigt at sikre harmoniserede regler for tilsætningsstoffer, der kan anvendes i fødevarer, og at godkendelsen og anvendelsen af tilsætningsstoffer sker ud fra kriterierne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1333/2008 af 16. december 2008 om fødevaretilsætningsstoffer:

- at der er et teknologisk behov for anvendelsen,
- at anvendelsen ikke vildleder forbrugeren,
- at anvendelsen er sundhedsmæssigt forsvarlig.

Disse kriterier vurderes at være opfyldt for de pågældende tilsætningsstoffer, og regeringen agter på den baggrund at stemme for forslaget.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.